

Sygn. akt IX Ca 650/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IX Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Charukiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Dorota Ciejek SO Krystyna Skiepmo
Protokolant:	prac. sądowy Izabela Ważyńska

po rozpoznaniu w dniu 6 grudnia 2018 r. w Olsztynie na rozprawie

sprawy z powództwa D. K.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego od wyroku Sądu Rejonowego w Olsztynie z dnia 14 listopada 2017 r., sygn. akt IC 935/17,

I. uchyla zaskarżony wyrok;

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 174 zł (sto siedemdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo

Sygn. akt IX Ca 650/18

UZASADNIENIE

Powód D. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego kwoty 1.600 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 5 czerwca 2016r. do dnia zapłaty i kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazał, że w dniu 4 maja 2016r. doszło do uszkodzenia stanowiącego własność S. P. pojazdu w wyniku kolizji. Pozwem dochodzi odszkodowania z tytułu OC od ubezpieczyciela sprawcy szkody, ponieważ odszkodowanie wypłacone przez pozwanego nie rekompensuje szkody majątkowej w całości. Ponadto poszkodowany poniósł koszty zlecenia prywatnej wyceny szkody w wysokości 700 zł oraz koszty najmu pojazdu zastępczego w kwocie 6.369 zł. Powód wskazał jednocześnie, że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wypłacił odszkodowanie z tytułu uszkodzenia pojazdu w wysokości 4.101,56 zł oraz z tytułu najmu pojazdu zastępczego w wysokości 3.837,60 zł. W dniu 16 października 2016r. powód wytoczył powództwo przeciwko pozwanemu dochodząc kwoty

5.010 zł, z czego domagał się zasądzenia kwoty 700 zł tytułem kosztów sporządzenia prywatnej wyceny, kwoty 2.531,40 zł tytułem dalszych kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz pozostałych kosztów naprawy pojazdu. W pozwie zastrzeżono możliwość rozszerzenia powództwa wskazując, że na ówczesnym etapie żądanie miało charakter częściowego. Wyrokiem zaocznym w sprawie I C 3189/16 Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.010 zł wraz z kosztami procesu. Wyrok uprawomocnił się, a powód zaliczył otrzymane świadczenie na poczet odszkodowania tytułem sporządzenia prywatnej wyceny szkody 700 zł, kosztów najmu pojazdu zastępczego 2.531,40 zł oraz w zakresie kwoty 1.778,60 zł tytułem częściowego odszkodowania stanowiącego koszty naprawy pojazdu. Pozwem w niniejszej sprawie powód domaga się dalszego odszkodowania uzupełniającego w zakresie kosztów naprawy pojazdu z zastrzeżeniem rozszerzenia powództwa po wydaniu opinii przez biegłego.

Pozwany (...) S.A. V. (...) w W. wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu.

W uzasadnieniu podał, że przystąpił do procesu likwidacji szkody, ustalił koszty naprawy pojazdu, zaś wysuwane obecnie roszczenia powoda są zawyżone i nieoparte żadnymi dowodami. Powoływał się na możliwość naprawy pojazdu przy użyciu części pochodzenia alternatywnego.

Wyrokiem z dnia 17 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.600 zł z ustawowymi odsetkami za okres od dnia 5 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty. Zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.297 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 900 zł za zastępstwo procesowe.

Wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r. Sąd Rejonowy w Olsztynie uzupełnił wyrok z dnia 17 października 2017 r. w ten sposób, że dodatkowo zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 767,21 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 5 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 maja 2016r. doszło do kolizji drogowej, wskutek której został uszkodzony pojazd marki V. (...), rok prod. 1998, należący do S. P.. Na skutek zdarzenia, pojazd został uszkodzony w takim stopniu, że koszty jego naprawy wiązałyby się z poniesieniem wydatków w kwocie 8.324,05 zł, przy uwzględnieniu średniej stawki za roboczogodzinę prac naprawczych w warsztatach nieautoryzowanych z bezpośredniego sąsiedztwa poszkodowanego na poziomie 100 zł netto, cen części oryginalnych oraz przy uwzględnieniu stopnia zużycia elementów pojazdu.

Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie OC u pozwanego. Po otrzymaniu zgłoszenia szkody pozwany przystąpił do procesu likwidacji.

W dniu 5 maja 2016r. poszkodowany zawarł z powodem umowę najmu pojazdu zastępczego. Najem trwał 26 dni, w związku z czym powstał obowiązek zapłaty czynszu w kwocie 6.396 zł. W dniu 5 maja 2016r. poszkodowany zawarł z powodem umowę cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu względem pozwanego z tytułu najmu pojazdu zastępczego.

Na mocy decyzji z dnia 20 maja 2016. pozwany wypłacił poszkodowanemu odszkodowanie w wysokości 4.101,56 zł tytułem kosztów naprawy pojazdu.

Uznając ustalone odszkodowanie za zaniżone, poszkodowany w czerwcu 2016r. zlecił powodowi wykonanie prywatnej ekspertyzy technicznej celem zweryfikowania prawidłowości poczynionych przez pozwanego w procesie likwidacji szkody ustaleń. Powód sporządzając odpłatną wycenę na zlecenie poszkodowanego oszacował wartość prac naprawczych w pojeździe na kwotę 8.919,05 zł. Za porządzenie wyceny poszkodowany zapłacił 700 zł. W dniu 20 lipca 2016r. pomiędzy poszkodowanym a powodem została zawarta umowa cesji wierzytelności przysługującej poszkodowanemu względem pozwanego w związku ze szkodą z dnia 4 maja 2016r. Powód ponownie wezwał pozwanego do zapłaty. Pozwany nie uzupełnił odszkodowania.

Jak ustalił Sąd Rejonowy w dniu 16 października 2016r. powód wytoczył powództwo przeciwko pozwanemu dochodząc kwoty 5.010 zł, z czego domagał się zasądzenia kwoty 700 zł tytułem kosztów sporządzenia prywatnej wyceny, kwoty 2.531,40 zł tytułem dalszych kosztów najmu pojazdu zastępczego oraz pozostałych kosztów naprawy pojazdu. W pozwie zastrzeżono możliwość rozszerzenia powództwa wskazując, że na ówczesnym etapie żądanie miało charakter częściowego.

Wyrokiem zaocznym z dnia 30 stycznia 2017r. zapadłym w sprawie I C 3189/16 Sąd Rejonowy w Olsztynie zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.010 zł wraz z kosztami procesu. Wyrok uprawomocnił się, a powód zaliczył otrzymane świadczenie na poczet odszkodowania tytułem sporządzenia prywatnej wyceny szkody (700 zł), kosztów najmu pojazdu zastępczego (2.531,40 zł) oraz w zakresie kwoty 1.778,60 zł tytułem częściowego odszkodowania stanowiącego koszty naprawy pojazdu. Wyrok zaoczny z dnia 30 stycznia 2017r. w sprawie I C 3189/16 jest prawomocny.

W ocenie Sądu Rejonowego w świetle poczynionych w sprawie ustaleń roszczenie powoda należało uwzględnić w całości. W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności za skutki zdarzenia z dnia 4 maja 2016r. co do zasady, a jedynie co do wysokości. Zakres uszkodzeń pojazdu nie był sporny między stronami. Koszt naprawy pojazdu został ustalony na podstawie dowodu z opinii biegłego na kwotę 8.324,05 zł brutto. Sąd zgodził się przy tym z biegłym, że przy wyliczeniu kosztów naprawy należało uwzględnić stawkę za roboczogodzinę prac naprawczych w warsztatach spoza sieci ASO, skoro poszkodowany nie wykazał naprawy w autoryzowanych salonach. Co więcej, za przyjęciem takiej metody przemawiał również wiek pojazdu (18 lat). Koszty naprawy pojazdu ustalono na 8.324,05 zł. Pozwany wypłacił ogółem z tego tytułu kwotę 5.880,16 zł. Naprawieniu podlegała zatem szkoda w zakresie kwoty 2.367,21 zł. Do dnia wyrokowania znane Sądowi żądanie powoda dotyczyło zasądzenia kwoty 1.600 zł. Dlatego na podstawie art. 805 k.c. i n. Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę dochodzoną pozwem. O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 k.c., zaś o kosztach procesu na podstawie art. 98 § 1 k.p.c.

Marginalnie wskazał Sąd Rejonowy, że pismem z dnia 25 września 2017r. powód rozszerzył powództwo domagając się zasądzenia kwoty 2.367,21 zł. Pismo zostało złożone do akt po wydaniu wyroku z dnia 17 października 2017r. W związku z koniecznością wydania wyroku uzupełniającego na skutek wniosku powoda w dniu 14 listopada 2017r. na rozprawie wydano wyrok uzupełniający zasądzając na rzecz powoda dodatkowo kwotę 767,21 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie tytułem dalszych kosztów naprawy. Kwota ta ma pełne pokrycie w sumie ustalonych przez Sąd kosztów naprawy w zakresie, w jakim pozwany nie naprawił szkody.

Wyrok uzupełniający z dnia 14 listopada 2017r. zaskarżył w całości pozwany. W apelacji zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie:

- art. 316 § 1 i 2 k.p.c. poprzez wydanie wyroku, biorąc za podstawę stan rzeczy nieistniejący w chwili zamknięcia rozprawy i wydanie wyroku z dnia 14 listopada 2017 r. w przedmiocie uzupełnienia wyroku z dnia 17 listopada 2017 r. na podstawie pisma powoda rozszerzającego powództwo o kwotę 767,21 zł, podczas gdy pismo w przedmiocie rozszerzenia zostało złożone do akt po wydaniu wyroku z dnia 17 października, a więc po zamknięciu rozprawy, co powinno skutkować otwarciem rozprawy na nowo;
- art. 193 § 21 k.p.c. w zw. z art. 187 k.p.c. i z art. 126 k.p.c. poprzez niedoręczenie pozwanej pisma powoda z rozszerzeniem powództwa pomimo, że w takim przypadku nowe roszczenie zgłoszone obok pierwotnego jest sprawą oddzielną, a pismo procesowe, w którym zostało zgłoszone jest pozwem podlegającym doręczeniu stronie przeciwnej przez sąd;
- art. 321 k.p.c. poprzez orzeczenie ponad żądanie, bowiem rozszerzenie powództwa o kwotę żadaną przez stronę powodową, a w konsekwencji zasądzoną wyrokiem z dnia 14 listopada 2017 r. w przedmiocie uzupełnienia, wpłynęło do akt po wydaniu wyroku z dnia 17 października 2017 r., a więc po zamknięciu rozprawy.

W związku z powyższym pozwany wniósł o uchylenie wyroku z dnia 14 listopada 2017 r. i umorzenie postępowania co do kwoty 767,21 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 5 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od powoda D. K. na rzecz pozwanej (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. kosztów postępowania za obie instancje, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna. Wszystkie zarzuty w niej podniesione są trafne.

Zaskarżony wyrok z dnia 14 listopada 2017 r. stanowił uzupełnienie wyroku z 17 października 2017 r. Sąd Rejonowy nieprawidłowo uznał, że powód skutecznie rozszerzył powództwo, powołując się na pismo z dnia 25 września 2017r.

Zgodnie z art. 351 § 1 k.p.c. strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, jeżeli sąd nie orzekł o całości żądania, o natychmiastowej wykonalności albo nie zamieścił w wyroku dodatkowego orzeczenia, które według przepisów ustawy powinien był zamieścić z urzędu.

Ocena, czy sąd orzekł o całości żądania, powinna być dokonywana poprzez porównanie zakresu rozstrzygnięcia zawartego w wyroku z zakresem żądania istniejącego w chwili zamknięcia rozprawy (art. 316 § 1 k.p.c.). Niekompletność wyroku zachodzi zatem wówczas, gdy sąd nie rozstrzygnął o części żądania (uwzględniając powództwo w tym zakresie bądź je oddalając).

W niniejszej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Powód w pozwie domagał się zasądzenia od pozwanego kwoty 1.600 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 czerwca 2004 r. do dnia zapłaty. Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego z dnia 17 października 2017 r. uwzględniało w całości żądanie pozwu. Istotną w sprawie okolicznością jest fakt, że przed zamknięciem rozprawy i wydaniem wyroku powództwo nie zostało rozszerzone. W aktach sprawy brak jest bowiem pisma rozszerzającego powództwo, które zostałyby wniesione przed wydaniem wyroku. Po wydaniu wyroku z dnia 17 października 2017r. do akt został dołączony wniosek pełnomocnika powoda, w formie faksu, o udzielenie informacji co do treści wydanego wyroku, do którego zostało dołączone, również w formie faksu, pismo pełnomocnika powoda, niepodpisane, noszące datę 25 września 2017r. Brak jest w aktach niniejszej sprawy prawidłowego pisma procesowego powoda, własnoręcznie podpisanego, skutecznie rozszerzającego powództwo. Podkreślić należy, że pismo procesowe zawierające rozszerzenie powództwa musi być złożone przed zamknięciem rozprawy oraz, dla wywołania skutków prawnych, doręczone stronie przeciwnej (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2018r., III CZP 31/18). Powód nie złożył pisma procesowego zawierającego rozszerzenie powództwa, i pozwanemu, co oczywiste, takie pismo nie zostało doręczone.

W tej sytuacji nie można podzielić stanowiska powoda, że Sąd Rejonowy nie orzekł o całości żądania w wyroku z dnia 17 października 2017 r. Nie było zatem podstaw do wydania wyroku uzupełniającego z dnia 14 listopada 2017 r.

Skutkiem powyższego jest naruszenie przez Sąd Rejonowy także art. 321 k.p.c., gdyż Sąd I instancji zasądził od pozwanego na rzecz powoda dodatkowo kwotę, która nie była objęta żądaniem powoda w niniejszym postępowaniu. Sąd Rejonowy orzekł zatem ponad żądanie.

Reasumując, z uwagi na brak skutecznego rozszerzenia powództwa, wydanie wyroku uzupełniającego z dnia 14 listopada 2017 r. było niedopuszczalne, bowiem Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 17 października 2017r. orzekł o całości żądania powoda. W tej sytuacji zaskarżony wyrok uzupełniający nie mógł pozostać w obrocie prawnym i dlatego zachodziła konieczność jego uchylenia.

Mając zatem na uwadze wskazane wyżej okoliczności Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. orzekł, jak w wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 2 pkt. 2 i § 10 ust. 1 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych uwzględniając, że pozwany wygrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym, w związku z czym powód powinien zwrócić pozwanemu koszty niezbędne do celowej obrony, na które składała się opłata od apelacji i wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika reprezentującego stronę pozwaną.

Dorota Ciejek Bożena Charukiewicz Krystyna Skiepmo